



Handläggare: Johan Kellokumpu
Telefon: 08-508 31 929

Till
Kulturnämnden

KuN 2011-11-08
Nr 9

Svar på skrivelse angående stadens censur av konstnärliga uttryck

Förslag till beslut

Skrivelsen besvaras genom detta tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

I en skrivelse efterfrågar Ann Mari Engel och Mårten Andersson (V) och Mats Berglund (MP) en redovisning av hur direktiven till stadens tjänstemän ser ut vad gäller *Kultur i ögonhöjd*. I skrivelsen efterfrågas också om kulturförvaltningen och kulturnämnden blir konsulterade av trafikkontoret i frågan om vilka arrangörer som ska få annonsera på stadens kulturtavlor. Bakgrunden till dessa frågor är att trafikkontoret, med hänvisning till stadens klotterpolicy, stoppade Riksteatern från att annonsera på stadens kulturtavlor inför sitt arrangemang *Art of the streets* på Södra Teatern i augusti.

Kulturförvaltningen leder arbetet med implementeringen av Kultur i ögonhöjd i stadens förvaltningar och bolag. I detta arbete finns inga formella direktiv, arbetet sker i dialog och berörda förvaltningar och bolag har var för sig ansvar att verka för intentionerna i Kultur i ögonhöjd utifrån sina verksamheters specifika förutsättningar och gällande lagstiftning. Kulturförvaltningen blev inte konsulterad av trafikkontoret i frågan om *Art of the streets* annonsering på kulturtavlorna.

Underlag för beslut

Skrivelse av Ann Mari Engel (V), Mårten Andersson (V) och Mats Berglund (MP) angående stadens censur av konstnärliga uttryck

Berit Svedberg
Kulturdirektör

Patrik Liljegren
Stabschef



UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kulturstrategiska staben i samråd med trafikkontoret och stadsmuseet.

Bakgrund

I en skrivelse efterfrågar Ann Mari Engel och Mårten Andersson (V) och Mats Berglund (MP) en redovisning av hur direktiven till stadens tjänstemän ser ut och hur de har informerats om innebörden av *Kultur i ögonhöjd*. I skrivelsen efterfrågas också om kulturförvaltningen och kulturnämnden blir konsulterade av trafikkontoret i frågan om vilka arrangörer som ska få annonsera på stadens kulturtavlor.

Anledningen till dessa frågor är att trafikkontoret, med hänvisning till stadens klotterpolicy, stoppade Riksteatern från att annonsera på stadens kulturtavlor inför sitt arrangemang *Art of the streets* på Södra Teatern i augusti. Affischerna var gjorda av graffitikonstnärer och avsåg att informera om arrangemanget.

I skrivelsen menas också att barn- och ungdomskulturplanen *Kultur i Ögonhöjd* och klotterpolicyn har motstridiga budskap.

Riksteatern

Art of the streets är en del av Riksteaterns projekt Movement. En satsning på urbana kulturyttringar, trender och unga målgrupper som turnerar i tio svenska städer under tre år: Umeå, Sundsvall, Gävle, Östersund, Karlstad, Västerås, Eskilstuna, Halmstad, Uddevalla och Helsingborg. Årets *Art of the streets* på Södra Teatern var det andra i ordningen och enligt Riksteatern besökte 5 900 personer evenemanget.

Kultur i Ögonhöjd

Stockholms stad antog en barn- och ungdomskulturplan i april 2009 - *Kultur i ögonhöjd*. Planen gäller fram till och med 2012 och slår som övergripande mål fast att "Alla barn i Stockholm ska ha likvärdig tillgång till professionella kulturupplevelser och likvärdiga möjligheter till eget skapande". Planen tar avstamp i ett vidgat kulturbegrepp där kultur **för, med** och **av** barn ska tas på lika stort allvar.

Kultur av barn - barns egna uttryck exemplifieras i planen med Le Parkour (en träningsform där miljön, ofta stadsmiljön, används som träningsredskap), dagboksskrivande och graffiti och har det gemensamma att de uppstår i barns och ungas egna miljöer utan vuxnas inflytande. Detta lyfts fram i planens definition av kulturbegreppet och kulturförvaltningen tolkar detta som ett sätt att visa på att det är en faktisk del av barns och ungas kultur och därmed något som stadens måste förhålla sig till och hantera på ett ansvarsfullt sätt oavsett om det är konstruktiva eller destruktiva uttryck, om de rör sig innanför eller utanför det som är lagligt.

Klotterpolicyn

2007 antog fullmäktige "Policy mot klotter och liknande skadegörelse i Stockholm". Policyn innehåller 9 paragrafer. De första 8 paragraferna handlar om sanering, förhindring av skadegörelse och om förebyggande åtgärder gentemot ungdomar. Paragraf 9 lyder som följer:

"Staden ska inte medverka till eller stödja verksamheter eller evenemang som inte klart tar avstånd från klotter, olaglig graffiti och liknande skadegörelse. Staden ska inte heller medverka till verksamheter som på något sätt kan väcka intresse för och leda till klotter, olaglig graffiti eller liknande skadegörelse."

Kulturtavlorna

Ansvariga för stadens kulturtavlor är företaget Sargasso. Företaget har ett avtal med staden och trafikkontoret är avtalsslutande part från staden. Trafikkontoret hade i detta fall en dialog med avtalsparten, Sargasso. Med utgångspunkt i klotterpolicyns paragraf 9 stoppade trafikkontoret Riksteatern från att annonsera på stadens kulturtavlor. Man ansåg att Riksteaterns affischer inte tydligt tog avstånd från illegal graffiti och därmed inte var förenliga med stadens klotterpolicy.

Förvaltningens synpunkter

I dialog med övriga berörda förvaltningar och bolag förmedlar kulturförvaltningen den definition av kulturbegreppet som *Kultur i ögonhöjd* vilar på. Förvaltningarna och bolagen som berörs av planen har utsett kontaktpersoner som ingår i en samverkansgrupp för planens implementering och uppföljning. Denna grupp samverkar med att sprida information till medarbetare och chefer inom respektive förvaltning eller bolag. Berörda förvaltningar och bolag har var för sig ansvar att verka för intentionerna i *Kultur i ögonhöjd* utifrån sina verksamheters specifika förutsättningar och gällande lagstiftning.

Trafikkontoret konsulterade inte kulturförvaltningen när Riksteatern stoppades från att annonsera på stadens kulturtavlor.



Klotterpolicyn och *Kultur i ögonhöjd* har inte motstridiga budskap. *Kultur i ögonhöjd* exemplifierar konstformen graffiti som en faktisk del av barn och ungas kultur och därmed något som staden måste förhålla sig till och hantera på ett ansvarsfullt sätt. Klotterpolicyn syftar till att förhindra och förebygga olaglig skadegörelse. Förvaltningen kan konstatera att tolkningen och kommunikationen av klotterpolicyn har varit problematisk för bland andra flera av stadens konstpedagoger och ungdomsarbetare. Teckningskurser med graffitiinslag, dekorerade väggar inomhus eller fotoutställningar är exempel där osäkerhet funnits kring tolkningen av klotterpolicyn.

Bilaga

Skrivelse av Ann Mari Engel (V), Mårten Andersson (V) och Mats Berglund (MP) angående stadens censur av konstnärliga uttryck.